

VIKTOR LABSKÝ

česká próza
na
www.carpe.cz

Milníky mimo civilizaci

Viktor Labský se narodil 13. 12. 1951 v Brně. Vystudoval UK v Praze. Díky znalosti sedmi evropských jazyků pracoval jako novinář, učitel, tlumočník. Od roku 1979 byl šikanován komunistickým režimem, proto v roce 1983 zvolil útěk do Itálie. Od roku 1984 žije v Kanadě. Tam pracoval pro Radio Canada International, ve Washingtonu D. C. pro Hlas Ameriky. V současnosti pracuje jako auditor.

Autor oficiálně debutoval v roce 2007 souborem devíti povídek a novel **Rozcestí mimo civilizaci** v nakladatelství Carpe diem. V roce 2009 pak vyšel druhý povídkový soubor s názvem **Milníky mimo civilizaci**. I v něm jde autorovi o dramata s mnoha zápletkami bezmála detektivními, o nečekané konce, o konflikty charakterů v extrémních situacích, o srážku minulosti s přítomností.

Z RECENZÍ knihy **Rozcestí mimo civilizaci**

Milovníci klasické prózy si přijdou na své. Nechybí překvapivá dramata, autorův sloh je naprosto bravurní a kniha se čte téměř sama.

www.kult.cz

Chtělo by se napsat, že ty příběhy jsou hravé, že se Labský vyžívá v překvapivých závěrech, které berou dech. Ale pod rouškou hravosti se ukrývá poselství mnohem hlubší. Hrdinové jsou nuceni volit z možností, které si nevybrali, které diktuje spontánní moc přírody.

www.nekultura.cz

Viktor Labský

MILNÍKY
MIMO CIVILIZACI

2011

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla, a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout z portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umístování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takového sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

© Viktor Labský, 2007, 2011

© *Carpe diem*, 2007, 2011

www.carpe.cz

Made in Moravia, Czech Republic, EU

ISBN 978-80-87195-71-0

Temeno strmého pahorku, rozježeného dosud nezarostlými troskami stromů, vyvrácených nebo přeražených předloňskou vichřicí, nabízelo rysici několik znamenitých úkrytů. Rozhodla se pro nepatrnou spáru, jež tunelovitě ústila do tmavé jeskyňky. Postrádala sice druhý východ, přístup však byl opravdu nenápadný a zevnitř se doupě dalo bránit proti jakémukoli nepříteli. Složila bezbranné kotě do navátého listí, nedbala jeho hladových protestů, protáhla se otvorem zpět a ze skalní římsy zkoumala každý detail, zejména cestu, kterou právě vykonala. Nezajímal ji přitom děsivý chaos polomů, ani měděně žíhané balvany, jež se mohly kdykoli vydat na zkázonosnou pouť do údolí. Zaznamenávala však každíčký pohyb v okruhu několika stovek metrů a vyhodnocovala ty, jež mohly znamenat hrozbu. Hluboko dole, hájkem topolů při mokřině, právě probíhá lišák, je však na stopě, také on má na starosti rodinu. Bleskurychlé smýknutí pružného těla prozradilo kunu. To je velmi nebezpečné sousedství. Daleko odtud, u jezera, vznikl rozruch. Rosomák přepadl ve vodě dvouročního losa, rozsápal mu uši a snažil se dostat ke krční tepně, ale zoufalému zvířeti se pod kopyty náhle objevila pevná země, útočníka setřásl a vzápětí zadupal do bahna. O jednoho nepřítele méně.

Obtížnou pout' dolů a nahoru zopakovala rysice ještě dvakrát. Teprve pak nakrmila nevrlá mlád'ata, očistila je a zahřála. Únava ji přemlouvala ke spánku, ale vrozená opatrnost byla silnější. Vrátila se na římsu, nepatrně nad ni vysunula hlavu a opět bedlivě prohlížela okolí. Věděla, že sdílí tento kraj s dalšími dvěma rysími samicemi, nyní rovněž matkami, a obrovským starým samcem. Poznala jeho pach, kterým značkoval svůj rozsáhlý revír, a z jeho intenzity bylo zřejmé, že je nyní nablízku. Od něj však útok rodině nehrozil. Pahorek se vypínal jako bašta nad jezernatým a bažinatým okolím, v němž téměř chyběla srnčí zvěř. Život zde byl

těžký a konkurence veliká. Nejlepší loviště v nízkých polohách patřila vlkům a rosomákům, vyšší partie liškám, kunám a jezevcům, ti všichni se však museli mít na pozoru před medvědy, věčně hladovými a nevyzpytatelnými. Zajíci a jiní hlodavci, poučení přítomností tolika dravců, byli nadmíru opatrní, takže rysici nezbývalo nic jiného než se zaměřit na nesnadný lov ptáků, vyžadující akrobatickou obratnost, případně na vylupování jejich hnízd. K dovršení všeho se před několika dny objevilo nové, přímo obludné nebezpečí, protivné cizorodé pachy a zvuky, s nimiž se ještě nesetkala. Objevila také stromy, jejichž kůra byla rozdrásána do značné výše. Instinkt jí napovídal zvýšit obezřetnost a neprozrazovat svou existenci. Ale nyní byla rysice spokojená. Podařilo se jí najít dobrou skrýš, zajistila bezpečí svých dosud slepých mláďat. Znovu je láskyplně olízala. Potom se kolem nich stočila a usnula, aby načerpala síly před nočním lovem.

Na prostranství, brutálně vyrvaném lesu a jen nedbale očištěném, stál šedivý stan polního typu a robustní terénní vozidlo, i na střeše zastríkané blátem. Slunce zapadalo a jak obloha tmavla, zdálo se, že stejnou úměrou přibývá komárů. Jedinou obranou pěti neholených mužů byly džínsy a tlusté větrovky s kapucí jako do vánice. A samozřejmě čadící oheň. Popíjeli pivo, kombinované s čajem a rumem, protože čaj podle jejich představ patřil k táborákům v divočině. Přitom svorně a téměř koordinovaně nadávali.

„Pořád velký kulový,“ rozkašlal se osmahlý muž s šedivými vlasy na ježka, přímo filmový prototyp bývalého sportovce, podle vzhledu něčí osobní strážce, čili gorila, a mohutnými uzlovitými prsty sevřel pohárek.

„Pátej den,“ přisvědčil jiný. Vše na něm bylo enormní – tučné tváře, rozložitá ramena a sudovitý pas. Neprojevoval se však shovívavě a dobromyslně jako většina otlulých lidí, právě naopak. „Pátej den a nic než ty prokletý černý mušky a komáři. A to se ten blbec z cestovky dušoval, že koncem května

je na tuhle havěť ještě brzo, že to nejhorší přijde až tak v polovině června. Já bych mu přál tu teď bejt s náma. Víte, co bych mu udělal? Ne, žádný přes držku, žádný násilí. Nechal bych ho spát venku, jen tak pod širákem, jednu noc.“

„Nalítli jsme,“ souhlasil mládenec s dioptrickými brýlemi, které si bůhvíproč čistil, prohlížel proti světlu a znovu čistil.

„Takhle to nemůžem nechat,“ řekl celkem nenápadný jedinec s ryšavým plnovousem, který si krémem natíral poštípaný obličej.

„Uvidíte, zítra střelíte kapitálního rysa,“ vysoký šlachovitý chlapík s nepřiměřeně vrásčitou tváří, svědčící o stálém pobytu v přírodě, přiložil do ohně.

„Tenhle optimismus máme už v ceně anebo za něj musíme zacvakat zvlášť?“ obrátil se na něj vousáč.

Ostatní se sarkasticky zasmáli, unisono, jakoby si to předem nacvičili.

„To na věci nic nemění,“ prohlásil autoritativně otlý muž, úplně jako šéf na poradě s podřízenými. „I kdybysme nakrásně střelili tygra, tohle je šlendrián první třídy a jestli to vy necháte plavat, já teda ne, já to rozmáznu a když bude třeba, vezmu to k soudu. Doprava mizerná, žrádlo pod psa, stan, kterej teče, samý bažiny, tady žijou snad jedině ropuchy, ale ne rys. Vyhodit šest tisíc dolarů za tuhle bídu? Tak to teda ne! Se mnou nikdo takhle vyjebávat nebude!“

„Ještě dva dny,“ povzdechl obrýlenec. Svezla se mu kapuce, přičemž se ukázalo, že má vypouklé čelo a holé temeno se zbytky tmavých vlasů na skráních – přímo tuctová karikatura na knihomola.

„Řeknu vám, že to bylo lepší i v Transylvánských Alpách,“ pokračoval tlustý šéf. Věděli o něm, že nemá rád své příliš krotké jméno Lubomír a že přímo nenávidí přirozenou zdobnělinu Luboš. Mezi sebou mu však říkali Bagoun. „Nadháněči se tam opravdu snažili.“

„Transylvánský Alpy v Rumunsku?“ přeptal se s despektem vousáč. Hned na začátku společného pobytu jim vyprávěl, že

se měl jmenovat Ivan, ale otec – zapřisáhlý rusofob – to prý s matkou usmlouval na Iva.

„Jo.“

„Za Ceaucesca nebo teď za Illiesca?“ položil mu Ivo zdánlivě nevinnou otázku, ale tlustoch ji pochopil velmi přesně, jako připomínku své dřívější komunistické kariéry.

„Stojí to tu za hovno,“ pokračoval v monologu sportovní typ, který zjevně ani nevnímal okolní konverzaci. Jmenoval se Bořek, ale v této společnosti mu nikdo neřekl jinak než Bivoj. „Ale dost možná, že něco děláme blbě.“

„A co, prosím tě?“ zeptal se nepřírozenou fistulí obrýlenec s příhodným jménem Míla.

„To bych taky rád věděl,“ odfrkl Bivoj. „Dřepíme na posedu celý den bez hnutí, bez cigára, bez spreje, člověk se nesmí ani uprdnout, ale furt nic.“

„Rys je hrozně opatrná šelma,“ vysvětlil vytáhlý průvodce, původem Moravan, ale už přes dvacet let usazený v quebeckém Robervalu. Mluvil měkce, s trochu archaickým přízvukem a spisovně, což je ze začátku dráždilo. Ale zvykli si a po třech dnech je dokonce omrzelo dělat narážky na to, že za velkou louží k žádnému velkému štěstí nepřišel. Nikdo z nich se nenamáhal zapamatovat si jeho neobvyklé křestní jméno, které jim připadalo ruské, Maxim, a říkali mu jenom „Ty“, „Poslyš,“ nebo „Hele“.

„Dík za informaci, to víme taky,“ odsekl Bivoj a s požitkem si zapáčil.

„Já myslím, že jsme měli jet na lov jinam,“ vzal si opět slovo Lubomír. „Rys, to je pořád malá ryba, taková druhá, třetí liga.“

„Tak pročs teda nejel?“ zeptal se Míla.

„Čas,“ pronesl Lubomír chmurně. „Za tygrem by se člověk musel trmáct až do Indie, za levhartem do Afriky a za jaguárama někam na rovník, na Amazonku.“

„Čas, prachy a trable,“ přisvědčil Bivoj. „Střelit tygra stojí majlant. A navíc musíš vědět, kde správně podmazat, jinak

utřeš hubu, a když v tom neumíš chodit, můžou tě taky zavřít na deset let za odstřel chráněného zvířete.“

„A co Sibiř?“ pokračoval Míla.

„Kamaráde, Sibiř,“ Bivoj se na něj podíval s neskrývaným posměchem. „Sibiř je o držku ze všeho nejvíc. Ale ne proto, že ta bestie může mít 350 kilo. Věř mi, setkání s tygrem v taze, to se dá zvládnout. Daleko horší je potkat tam člověka. Tamní domorodci, já ani nevím, co je to za pronárod, něco od Mongolů, se s tebou nesorou. Všecko ti seberou, svlíknou tě do naha, přivážou ke stromu a pomažou hovnama. O ostatní se postará zvěř nebo mravenci, podle ročního období.“

„Tys tam teda byl?“ ujišťoval se Ivo s jistým respektem.

„Jo. Byl.“

„Kam jsme teda měli jet?“ rezignoval Míla.

„Na Západ, za pumou,“ odpověděl Lubomír. „Možná, že by to vyšlo trochu draž, jenže bysme byli v horách, bylo by aspoň na co koukat. Ale člověk je blbej.“

„No jo, tak příště,“ povzdechl Míla. „Pojďte spát.“

„Jdi si,“ pokrčil rameny Ivo.

„Já bysem to tady nejradši zapíchnul už zejtra,“ prohlásil Bivoj, „ledaže by mě někdo opravdu přesvědčil, že tu ten rys je a že má aspoň třicet kilo.“

„Je tady,“ trval na svém Maxim, „a nemá třicet kilo, ale přinejmenším padesát.“

„Hele, nech si to,“ vyjel na něj Lubomír. „Na tyhle povídačky jsme už trochu moc starý.“

„Možná, že je to dobrej nápad jít spát už teď,“ souhlasil nečekaně Bivoj. „Začínat na posedu v pět je pozdě. Nejde nám přece o medvěda.“

„To jsem se vám snažil vysvětlit hned od začátku,“ přidal se Maxim. „Musíte tam sedět už někdy ve dvě, dlouho před rozedněním. To je doba, kdy rys loví.“

„A jak přinutíš tu pitomou ovci, aby konečně bečela?“ zeptal se Lubomír ironicky. Mrzelo ho, že v debatě nehrál prim.

„Měl bys jí naříznout krk,“ navrhl Bivoj.

„To je krutost,“ komentoval to Míla už na odchodu, ale nikdo mu nevěnoval pozornost.

Předjitírní les vyluzoval kakofonii, jako by šlo o avantgardní hudební kus, v němž se bez logiky a návaznosti mísilo vytí, kňučení, pískání, úpění, krákání, bublání a skřehotání. Když z kalné mlhy začaly vystupovat první obrysy, přidalo se úpěnlivé a zoufalé sólo úmyslně poraněné ovce.

Čtyři lovci seděli v půlkruhu na svých posedech, každý asi tři metry nad zemí za zástěnou z borových větví, a upírali oči do hustého šera, z něhož zněl srdceryvný nářek. Kdyby si rys přišel pro návnadu už nyní, stříleli by nazdařbůh. Na palouku, kde byla přivázaná ovce, zahlédli jakési míhající se stíny, dost možná, že šlo jen o zrakový klam vyvolaný touhou vidět víc než dokázali, ale možná, že to byli vlci. Jestliže to skutečně byli vlci, počínali si nadmíru opatrně – žádný z nich se nedal strhnout k útoku, jako by lidskou léčku dokonale prohlédli. Bečení ovce zvolna sláblo. Buďto ji rána přestávala bolet, anebo na ni přicházela milosrdná agónie. Šance na úspěch se tím samozřejmě zmenšovaly, ale nezbývalo než zůstat sedět, bez pohybu a bez nejmenšího šelestu. Každý z nich měl už svůj způsob, jak se s mnohahodinovou nečinností vyrovnat.

Pro Bořka – Bivoje to byla vždy zkouška trpělivosti. Vyrostl v brdských lesích v rodině dřevorubce, alkoholika a pytláka, proto byl jako doma na číhané či při leči, v mysliveckých praktikách se vyznal, ale nové, třebaže exotické podmínky si brzy osvojil a začal se nudit, chyběla mu akce, nejistota, riziko. Byl štvancem své nátury. Právě teď by byl nejraději úplně jinde, třeba zrovna v kyjevském hotelu Ukrajina, jako minulý měsíc, kdy šlo opravdu o hodně. Jak budou vypadat Kirgizci, s nimiž měl dojednat velký kšeft – co přijde? úskok? vydírání? střelba? zatčení? Co byl proti tomu sebenapínavější lov? Zprostředkování transakcí s ojetými automobily, s rubíny či nukleární technologií, balancování na pomezí legality